

Mezinárodní rok prosa

Rok 2023 vyhlásila OSN Mezinárodním rokem prosa na základě návrhu Indie, která se chce stát globálním centrem pro prosa.

Proso je **známé již přes 5 tisíc let** a patří tak mezi nejstarší domestikované rostliny, které dlouho sloužily jako základní plodina pro miliony farmářů, zejména na území dnešní Indie, Číny a v mnoha částech Afriky. Proso se dnes **pěstuje ve více než 130 zemích**. Přestože asi **polovina světové populace se spoléhá na rýži** a více než **jedna třetina na pšenici, prosa má za svou významnou roli ve stravě pouze asi 90 milionů lidí v Africe a Asii**. Jáhly jsou tak často považovány za jídlo pro chudé.

Proso má schopnost nejen růst v horkých nebo suchem postižených oblastech, ale potřebuje také mnohem méně vody než pšenice, rýže nebo kukuřice. A to není vše. Odborníci říkají, že by bylo dobré učinit prosa více populární, a to nejen kvůli zdravotním přínosům obilovin, ale také jejich schopnosti prospívat v náročných podmínkách. Z hlediska sklizně je totiž doba zralosti prosa kratší. Některá prosa dosáhnou zralosti za 60 až 90 dnů. Navíc **proso uvolňuje jen málo nebo žádné skleníkové plyny**, na rozdíl od **pěstování rýže, které významně přispívá k emisím metanu**. A v dnešním světě poznamenaném změnou klimatu to je důležitý faktor. Kromě toho je jednou z výhod prosa skutečnost, že **proso vyžaduje málo syntetických hnojiv a pesticidů** a může zvýšit kvalitu půdy prostřednictvím meziplodin s jinými rostlinami. **Někdy se prosa, resp. vyloupaným semínkům prosa, které se nazývají jáhly, říká "nutri-cereálie" kvůli vysokému obsahu železa, vlákniny a určitých vitamínů.**

Byla to Indie, která navrhla, aby rok 2023 byl prohlášen za Mezinárodní rok prosa. Poté, co byl návrh schválen členy řídicích orgánů Organizace pro výživu a zemědělství (FAO), byl návrh schválen na 75. zasedání Valném shromáždění OSN.